

Temettuat Defterine Göre Seydişehir'in Sosyoekonomik Yapısı

Ayşe DEĞERLİ*

ÖZET

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunan *Temettuat Defterleri*, XIX. yy. Osmanlı taşrası hakkında önemli bilgiler vermektedir. Mahalle ve köylere göre tanzim edilen bu defterlerde, hane reislerinin isimleri ve meslekleri yanında ödediği aşar, ağnam gibi vergiler kaydedilmiştir. Ayrıca hanenin sahip olduğu arazi miktarı, ürettiği tarım ürünleri, hayvan türleri ve sayıları ayrıntılı olarak verilmiştir. Bütün bu verilerden mahalle ve köylerin sosyoekonomik yapısı ile ilgili önemli tespitler yapılabilmektedir.

Seydişehir, temettuat kayıtlarının tutulduğu yıllarda Beyşehir sancağı sınırları içinde bir kazadır. Nüfus yapısı itibarıyla sancağın orta büyüklükte kentleri arasındadır. Kent merkezinin ekonomisi tarım, hayvancılık ve küçük sanayiye dayanmaktadır. Buğday, arpa ve yulaf gibi tarım ürünleri ile yetiştirilmekte; büyük ve küçükbaş hayvan beslenmektedir.

Bu çalışmada, Seydişehir'in sosyoekonomik yapısı *Temettuat Defteri*'ne göre tespit edilmiştir. Günümüzde Konya'nın ilçelerinden biri olan Seydişehir'in Osmanlı'dan günümüze tarım, hayvancılık ve küçük sanayiye dayalı ekonomik yapısının çok fazla değişmediği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Konya, Seydişehir, Temettuat Defteri, Sosyoekonomik Yapı.*

The Socio-Economic Structure of Seydişehir According to Temettuat Register

ABSTRACT

Temettuat registers which are in the Prime Ministry Ottoman Archive gives important datas about the Ottoman country in XIX'th century. The name of chief of house and their profession also tax like aşar and ağnam had been recorded in this registers which are adjusted to district and villages. Also the amount of the land which house had, agricultural product which had produced, the number and the kind of animal's had given. Important determination which are related to the socio-economic structure of district and villages can be made from all this datas.

Seydişehir district of Beyşehir sanjak on the years when the temettuat register was recorded. Seydişehir was one of medium sized town as the structure of demographic. It is understood that Seydişehir's economy depended on agriculture, livestock and small industry. Agricultural products like wheat, barley, oat, cattle and small ruminant were produced.

Seydişehir's socio-economic structure was determined according to temettuat register in this research. It's understood that Seydişehir's economic structure based on agriculture, livestock and small industry from Ottoman to nowadays hadn't more chaged.

Keywords: *Konya, Seydişehir, Temettuat Register, Socioeconomic Structure.*

Giriş

Tanzimat ile başlatılan yenileşme çalışmaları, alınan vergileri de farklılaştırmış; herkesin yıllık kazancı üzerinden alınan ve "temettuat" denilen yeni bir vergi sistemini doğurmuştur¹. Buna göre her hane bir vergi mükellefi sayılacak, vergi mükelleflerinin

* Yrd. Doç. Dr., Artvin Çoruh Üniversitesi, Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı. aysevedegerli@gmail.com

¹ Haydar Çoruh, "Temettü Vergisi'nin Yapısı ve 1844 Sayımı Sonuçları", *Yeni Türkiye Dergisi*, S. 45, (Mayıs-Haziran 2002), s. 650- 670.

yıllık kazancı belirlenerek bu kazanç üzerinden vergi alınacaktı. Ekonomik gelirlerin ölçüsü olarak halkın arazisi, emlakı, hayvanı ve ticari gelirleri göz önünde bulundurulacaktı. Vergilerin hakkaniyetli bir şekilde herkesten eşit derecede alınması öncelikli amaç idi. 1844 yılında ülkenin önemli bir kesiminde sayımlar yapılmış; bu sayımlar sonucu "*Emlak ve Arazi ve Hayvanat ve Temettuat Defterleri*" oluşturulmuştu².

Temettuat sayımları ile "*beyana dayanmamakla birlikte tabrire dayanan bir gelir vergisine geçilmiştir*". *Tapu Tabir* geleneğinin devamı niteliğinde olan *Temettuat Defterleri*'nde, "*biraz tımar tevcih kayıtlarını hatırlatır biçimde*" insanların tarifleri de yapılmıştır. "*Uzun boylu kara sakallı açık alınlı şaşlı gözülü*" gibi tanımlamalarla erkek nüfusuna adeta bir fotoğrafı verilmiştir. Seydişehir *Temettuat Defterleri*'nin son sayfasında, vergi ünitesinin (mahalle veya köy) genel gelir toplamı ve ödenmesi gereken vergi miktarı toplu olarak verilmiştir. Eğer bir önceki yıl vergi mükellefi olup da çocuğu olmayan bir kişi ölmüş ise onun vergisi "*bilâ veled fent olanlar*" ibaresi yazılarak genel toplamdan düşülmüştür. Bu defterlerde kaynağı belli olan veya olmayan tüm gelirler yazılmıştır. Kişiler mesleklerinden gelen gelirlerle birlikte kaydedilmiş, menkul ve gayri menkul mal varlıkları ve bu varlıklardan sağlanan yıllık kazanç belirtilmiştir. *Temettuat Defterleri* oluşturulurken ekonomik potansiyelin tam olarak tespiti amaç edinildiğinden, demirbaş niteliğindeki hayvanlar ve sürülmeyen kıraç araziler gibi vergi dışında olan mülkler de ayrıntısı ile belirtilmiştir. Seydişehir *Temettuat Defterleri*, bu denli ayrıntı ile gerek ekonomik gerekse demografik anlamda önemli bilgiler sunmaktadır. Mesleği olmayıp da "*şunun bunun ianesi ile geçinenler*" ve başka bir şehre göç edenler de defterlerde ayrıca belirtilmiştir. Hane reisinin öldüğü durumlarda ise dul hatunlar isimleri ve sahip oldukları mülkleriyle defterin sonuna kaydedilmiştir. Hane reislerinin yaşı belirtilmemiştir. Sadece hane reisi erkeğin ölmesi durumunda annelerinin idaresi altında olan erkek çocukların yaşı not düşülmüştür.

Bu araştırmada, *Başbakanlık Osmanlı Arşivi*'nde bulunan 1845 tarihli dört defter esas alınmıştır. Bunlardan üçü Seydişehir merkez mahallelerine, biri ise kaza geneline ait bilgiler içermektedir (Tablo-1). Bu defterler doğrultusunda Seydişehir'in 1845 yılındaki idari, demografik ve sosyoekonomik yapısı tespit edilecektir.

Tablo-1: 1845 tarihli Seydişehir Temettuat Defterleri

Defter Numarası	Muhtevası
10126	Cami-i Kebir Mahallesi
10127	Hacı Seyyid Ali Mahallesi
10567	Cami-i Cedid Mahallesi
10568	Seydişehir kazası merkez mahalleleri ve bağlı köyler

1. İdari ve Demografik Yapı

Osmanlı arşiv belgelerinde *Seyyid-şebri*, *Seyyid-şebir*, *Seydi-şebri* olarak yazılan kentin adının son dönemlerden itibaren Seydişehir şeklinde kullanımı yaygınlaşmıştır.

² Sait Öztürk, "Konya Temettuat Defterleri", *Uluslar Arası Kuruluşunun 700. Yılında Bütün Yönüyle Osmanlı Devleti Kongresi (07-09 Nisan 1999)*, Konya 2000, s.533- 539

³ Abdüllatif Şener, *Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi*, İstanbul 1990, s. 108.

⁴ Mübahat Kütükoğlu, "Osmanlı Sosyal ve İktisadi Tarihi Kaynaklarından Temettü Defterleri", *Bellekten*, LIX., S. 225, Ankara 1995, s. 398.

Seydişehir, 1483 tarihli tahririne göre Beyşehir Sancağı sınırları içerisinde yer alan bir kaza merkezidir⁵. 1500 yılı tapu tahriri⁶ ve sonraki yıllara ait kayıtlardan da bu yapılanmanın devam ettiği anlaşılmaktadır⁷. XIX. yüzyıla kadar durum değişmemiş; Seydişehir Beyşehir Livası sınırları içerisindeki kaza merkezlerinden biri olarak kalmıştır. Islahat Fermanı (1856) sonrasındaki dönemde idari yapılanma sırasında değişikliğe gidilmiş; 1864, 1867 ve 1871 nizamnameleri ile taşra birimleri vilayet, liva, kaza, nahiye ve köy olarak tespit edilmiştir⁸. Anadolu idaresi dokuz vilayet ve 13 mutasarrıflığa ayrılmıştır⁹. Bu yeni düzenleme ile Seydişehir, Konya Vilayeti'nin Konya Livası'na bağlı bir kaza merkezi olmuştur.

Seydişehir, 1845 yılında Beyşehir Sancağı sınırları içinde bir kazadır. Kent merkezinde 10 mahalle ve 560 hane mevcuttur (Tablo-2). Her hane beş kişi kabul edilirse kent merkezinin tahmini nüfusu 2800'dür. Seydişehir'de o tarihlerde gayrimüslim nüfus yoktur. Bazı ailelerin köle sahibi olduğu anlaşılmaktadır¹⁰.

Tablo-2: 1845 yılı Seydişehir kent merkezi nüfusu

Mahalleler	Hane	Toplam Nüfus
Alaylar	101	505
Cami-i Kebir	33	165
Cami-i Cedid	63	315
Debbağhane	22	110
Değirmenci	90	450
Hacı Seyyid Ali	47	235
Kıçıkapı	34	170
Kızılcalar	56	280
Sofhane	61	305

⁵ *Taksim Atatürk Kitaplığı, Muallim Cevdet Yazmaları*, no: 0-116/1.

⁶ *TKM. A., KK. d.*, no. 565.

⁷ Nitekim 1516 (*BOA, TT.*, no. 58), 1518 (*BOA, TT.*, no. 63), 1530 (*BOA, TT.*, no. 387) ve 1583 yılı tahrirlerinde (*TKM. A., KK. d.*, no. 584) Seydişehir "kaza" merkezlerinden biri olarak kayıtlıdır. Kâtib Çelebi 1058/1648'de yazdığı *Cihan-nümâ* adlı eserinde, Beyşehir livası sınırları içindeki kazalar arasında zikrettiği Seydişehir hakkında şu bilgileri vermiştir: "... güneyinde Bozkır olan bir kasaba ve kazadır..." bk. Kâtib Çelebi, *Kitâb-ı Cihân-nümâ*, I., (Kısaltma: *Kâtib Çelebi*), (Tıpkıbasım), TTK Basımevi, Ankara 2009, s. 618-619.

⁸ *Tuna Vilayet Nizamnamesi* 1864 tarihli olup Niş, Vidin ve Silistire eyaletleri pilot bölge olarak görülüp uygulanmıştır. *Vilayet-i Umumiye Nizamnamesi* 1867 tarihli olup 1864 nizamnamesinin aynısıdır. Ancak tüm imparatorluğu kapsayacak şekilde uygulanmıştır. *İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi* ise 1871 tarihli. Yeni düzene göre Osmanlı Devleti idari bakımdan 27 vilâyet ve 123 sancağa bölünmüştü. Rumeli'de 10 vilayet ve 44 sancak, Anadolu'da 16 vilayet ve 74 sancak, Afrika'da ise bir vilayet ve beş sancak örgütlenmişti. Ayrıca "elviye-i gayri mülhaka" denilen bazı livalar doğrudan merkeze bağlandı. Bu gibi livalarda mutasarrıf, valinin yetkilerine, liva idare meclisi ise vilayet idare meclisinin görevlerine sahipti. bk. Enver Ziya Karal, *Osmanlı Tarihi, Islahat Fermanı Devri (1861-1876)*, VII, Ankara 1956, s. 158.

⁹ Dokuz vilayet: Ankara, Adana, Aydın, Cezayir-i Bahr-i Sefid, Hüdavendigar, Sivas, Trabzon, Kastamonu, Konya. Mutasarrıflıklar: Antalya, İzmit, İçil, Eskişehir, Bolu, Biga, Niğde, Samsun/Canik, Karesi, Karahisar-ı Sahib, Kayseri, Kütahya, Menteşe.

¹⁰ Cami-i Kebir Mahallesi'nde kaza müdürü Derviş oğlu Hüseyin Ağa'nın Hurşid adında bir Rum, Said ve Veli adlarında iki Arab kölesi bulunuyordu.

UluKapı	53	265
TOPLAM	560	2800

2. Ekonomik Yapı

Seydişehir'de 1845 yılında temel geçim kaynağının tarım, hayvancılık ve küçük sanayi olduğu *Temettuat Defterleri*'nden anlaşılmaktadır.

2.1. Tarım

Kent merkezindeki araziler kıymetlerine ve üzerlerinden alınan verginin miktarına göre edna, evsat ve alâ olmak üzere üçe ayrılmıştır. Bunlar dışında kent merkezinde üzüm bağları ve bahçeler de mevcuttur. Merkezdeki on mahalle halkı toplam 10.412 dönüm tarla, 360 dönüm üzüm bağı ve 274 dönüm bahçeye tasarruf etmektedir (Tablo-3).

Tablo-3: 1845 yılı Seydişehir kent merkezindeki tarım arazileri

Mahalle Adı	Tarla			Üzüm Bağı (dönüm)	Bahçe (dönüm)	Hane sayısı
	Ednâ (dönüm)	Evsat (dönüm)	Alâ (dönüm)			
Cami-i Kebir	794	73	–	34	19,5	33
Kızılcalar	879	34	–	33,5	18,25	56
Değirmenci	1982,5	92,5	–	40,25	24	90
Kiçikapı	677	50	–	23,5	20,25	34
Debbağhane	245	24	–	12,5	13	22
Alaylar	2530	122,5	1	76,5	52,25	101
Hacı Seyyid Ali	884	34	–	44,25	19	48
Ulu-kapı	919,5	90	–	34,335	23	53
Cami-i Cedid	381,5	49,5	–	36,25	30,5	63
Sofhane	515,5	34	–	24,5	54,5	61
TOPLAM	9808	603,5	1	359,585	274,25	561

Tarım ürünü olarak en fazla buğday, arpa, yulaf ve burçak yetiştirilmiştir. Bağcılığın bu dönemde geliştiği görülmektedir. Hemen her aile yarım dönüm de olsa bağa sahiptir.

Seydişehir'de hane reislerinin mesleklerinin genel olarak tarım, hayvancılık ve küçük sanayiye dayalı olduğu görülmektedir (Tablo-4). Hane reislerinin meslekleri kısmında en çok "çiftçi" ve "rençber" yer almaktadır. 62'si çiftçi, 111'i rençberdir.

Tablo-4: 1845 yılında Seydişehir kent merkezindeki meslek grupları

Meslekler	Kişi sayısı	Meslekler	Kişi sayısı
Basmacı	3	Hafız	6
Berber	15	Hamamcı	1
Bezzaz	1	Hamal	1
Boyacı	1	Hizmetkâr	31
Börekçi	1	Kahveci	4

Çıkırıkçı	1	Kalaycı	10
Çiftçi	62	Kasap	3
Rençper	111	Katırcı	1
Çilingir	1	Leblebici	17
Debbağ	6	Muytab	3
Değirmenci	1	Nalbant	4
Dellal	1	Oduncu	3
Demirci	23	Semerci	4
Duhancı	4	Sarraç/Serrâc	3
Dülger	3	Talebe	8
İmam	10	Terzi	9
Eskici	17	Tüccar	13
Habbaz/Ekmekçi	3	Yemenici	18
Haffaf/Kavaf	1	Köşker	11

2. 2. Hayvancılık

Osmanlı ekonomisinin ikinci önemli ayağı hayvancılıktı. Genellikle küçükbaş hayvancılık yapıldı. Çünkü Türkler, daha çok koyun, keçi gibi küçükbaş hayvan eti yer, büyükbaş hayvanı kolay kolay kesmezlerdi. D'ohsson'un; Türklerin sığır etinden çok koyun, kuzu ve kümes hayvanı yedikleri yönündeki tespiti¹¹ eldeki verilere bakılırsa Seydişehir için de geçerli olup küçükbaş hayvancılık daha yaygın idi. Bunun yanında büyükbaş hayvan ve yük hayvanı da besleniyordu (Tablo-5). Seydişehir'de her bir hanenin sahip olduğu sağmal kara sığır, inek, dana, manda, tay, at, merkep, katır, koyun ve keçi miktarları *Temettuât Defterleri*'nde belirtilmiştir. 1845'te Seydişehir'de kara sığır için 85-150; inek için 40-50; manda ineği için 175-250; at ve tay için 150-200; eşek için 60-90 kuruş arası; dana için 25; katır için 150, koyun ve keçi için 20 kuruş birim başına vergi alınıyordu.

Tablo-5: 1845 yılı Seydişehir kent merkezinde büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısı

Mahalle	Hane Sayısı	Kara Sığır Sağmal	İnek ve Dana	Manda	Tay	At	Eşek	Katır	Koyun ve Keçi
Sofhane	61	32	96	18	1	15	47	0	194
Cami-i Cedit	63	25	140	12	0	9	48	0	166
Cami-i Kebir	33	21	59	39	4	18	34	0	158
Kızılcalar	56	50	125	21	3	10	51	0	874
Değirmenci	90	69	185	16	0	21	72	0	456
Kiçikapı	34	21	69	17	3	6	26	0	82
Debbağhane	22	2	38	17	3	3	22	0	113
Alaylar	101	71	201	43	2	34	73	0	230

¹¹ M. De M. D'ohsson, *XVIII. Türkiye'sinde Örf ve Âdetler*, (çev. Zerhan Yüksel), İstanbul 1977, s. 3-26.

Hacı Seyyid Ali	48	27	77	34	1	11	42	0	285
Ulu-kapı	53	27	103	15	4	8	35	1	280
TOPLAM	561	345	1093	232	21	135	450	1	2838

Temettuat sayımında her hanenin sahip olduğu koyun ve keçi miktarı ile ödemesi gereken vergi belirlenmiştir. 1845 yılında bir koyun için 20 kuruş ağnam vergisi alınıyordu. Seydişehir kent merkezinde mahallelere ayrılarak toplanacak ağnam vergisi belirlenmiştir (Tablo-6).

Tablo-6: 1845 yılı Seydişehir kent merkezi ağnam vergisi (kuruş)

Mahalleler	Sofhane	Cami-i Cedid	Cami-i Kebir	Kızılcalar	Değirmen-ci	Kiçikapı	Debbağ-hane	Alaylar	Hacı Seyyid Ali	Ulu-kapı
Vergi miktarı (Kuruş)	3880	3020	3160	17480	8762	1640	2260	4660	4602	5380

Seydişehir'de 1845'te kara sığır için 85-150; inek için 40-50; manda ineği için 175-250; at ve tay için 150-200; eşek için 60-90 kuruş arası; dana için 25; katır için 150 kuruş birim başına vergi alınıyordu. Bunlar da mahallelere göre tespit edilerek vergi miktarı belirlenmiştir (Tablo-7).

Tablo-7: 1845 yılı büyükbaş hayvan için toplanan yıllık vergi miktarı (kuruş)¹²

Mahalle	Kara Sığır Sağmal	İnek ve Dana	Manda	Tay	At	Eşek	Katır
Sofhane	2280	5070	4200	550	3100	3055	0
Cami-i Cedid	2210	7274	2700	0	1770	2915	0
Cami-i Kebir	1470	2590	8650	800	2730	1965	0
Kızılcalar	3890	5385	4060	600	1650	3205	0
Değirmenci	4780	9160	3050	0	3050	4355	0
Kiçikapı	1710	3480	3120	400	1050	1652	0
Debbağhane	150	2035	3620	400	550	1405	0
Alaylar	5250	9535	9760	280	6420	4485	0
Hacı Seyyid Ali	1905	3473	6800	220	1980	2430	0
Ulu-kapı	2260	5080	3050	550	1300	2151	150
TOPLAM (kuruş)	25905	53082	49010	3800	23600	27618	150

2. 3. Arıcılık

Seydişehir kent merkezinde arıcılıkla uğraşan kimseler de vardı (Tablo-8). Seydişehir'de bir arı kovanına karşılık alınan vergi cüreti 10 kuruştur. 1845 tarihli *Temettuat Defteri*'ne

¹² Bu tablo BOA, ML. VRD. TMT. d., Gömlek no. 10126, 10127, 10567, 10568'deki veriler değerlendirilerek hazırlanmıştır.

göre Sofhane Mahallesi'nde dört, Cami-i Cedid Mahallesi'nde 10, Ulukapı Mahallesi'nde 10, Hacı Seyyid Ali Mahallesi'nde altı, Alaylar Mahallesi'nde yedi, Debbaghane Mahallesi'nde dört, Keçikapı Mahallesi'nde üç, Değirmenci Mahallesi'nde 10, Kızılcalar Mahallesi'nde yedi ve Cami-i Kebir Mahallesi'nde iki kişi arıcılıkla uğraşmaktaydı¹³.

Tablo-8: 1845 yılında Seydişehir kent merkezinde arıcılıkla uğraşanlar

Mahalle Adı		Kişinin Adı	Sahip Olduğu Kovan Adedi	Ödediği Vergi (Yıllık)	Kişinin Mesleği
Sofhane	1	Hacı Mustafa	7	70 kuruş	Kasap
	2	Abdülhalim	3	30 kuruş	Ekmekçi
	3	Seyit Hüseyin	2	20 kuruş	Dikici
	4	Abdülaziz	2	20 kuruş	Mücellid
Cami-i Cedid	1	Hasan	1	10 kuruş	Muhtar
	2	Mehmed Emin	13	130 kuruş	Ulemadan
	3	Mesud	5	50 kuruş	Muallim-i sibyan
	4	İbiş	13	130 kuruş	Demirci
	5	Abdullah	3	30 kuruş	Rençper
	6	Süleyman	6	60 kuruş	Rençper
	7	Ahmed	3	30 kuruş	Çiftçi
	8	İsmail	3	30 kuruş	Çiftçi
	9	Ali	5	50 kuruş	Çiftçi
	10	Mustafa	5	50 kuruş	Tekaüd
Ulukapı	1	Hasan	1	10 kuruş	Rençper
Hacı Seyyid Ali	1	Seyit Ömer	1	10 kuruş	Esnaf
	2	Seyit Hüseyin	2	20 kuruş	Dikici
	3	Hacı Abdünnebi	3	30 kuruş	Tekaüd
	4	Seyit Mehmed	5	50 kuruş	Tekaüd
	5	Abdurrahman	4	40 kuruş	Çiftçi
	6	Hacı Ali	2	20 kuruş	Nüvvabdan
Alaylar	1	Seyit Hüseyin	4	40 kuruş	Dikici
	2	Hacı Hüseyin	1	10 kuruş	Leblebici
	3	Osman	5	50 kuruş	Leblebici
	4	Eyyüb	5	50 kuruş	Dikici
	5	Hafız Ahmed	9	90 kuruş	Müftü

¹³ BOA, ML. VRD. TMT. d., Gömlek no. 10568.

	6	Mehmed	2	20 kuruş	Rençper
	7	Dabanoğlu kızı Emine Hatun	4	40 kuruş	–
Debbağhane	1	Seyit Hüseyin	6	60 kuruş	İmam
	2	Hafız Süleyman	8	80 kuruş	Çiftçi
	3	Seyit Mehmed	6	60 kuruş	Rençper
	4	Hacı Mehmed	3	30 kuruş	Leblebici
Kıçıkapı	1	Mehmed	5	50 kuruş	Tüccar
	2	Seyit İbrahim	5	50 kuruş	Duhancı
	3	Süleyman	2	20 kuruş	Kudâttan
Değirmenci	1	Molla Mahmud	6	60 kuruş	Muhtar
	2	Mehmed	12	120 kuruş	Çiftçi
	3	Bekir	3	30 kuruş	Berber
	4	Hüseyin	5	50 kuruş	Demirci
	5	Memiş	1	10 kuruş	Çiftçi
	6	Hüseyin	2	20 kuruş	Ekmekçi
	7	Hacı Yusuf	16	160 kuruş	Ulemadan
	8	Mehmed	7	70 kuruş	Berber
	9	Seyit Ali	3	30 kuruş	Çiftçi
	10	Seyit Mehmed	1	10 kuruş	Çiftçi
Kızılcalar	1	Hacı Osman	27	270 kuruş	İmam
	2	Seyit İbrahim	4	40 kuruş	Muytab
	3	Ahmed	6	60 kuruş	Çiftçi
	4	Hacı Mehmed	1	10 kuruş	Rençper
	5	Ahmed	18	180 kuruş	Rençper
	6	Mehmed	2	20 kuruş	Rençper
	7	Abdülbaki	2	20 kuruş	Leblebici
Cami-i Kebir	1	Seyit Ali	7	70 kuruş	Rençper
	2	Osman	2	20 kuruş	Çiftçi
TOPLAM	279 Arı Kovanı			2790 kuruş ödenen vergi	

2. 4. Değirmencilik

Osmanlı Dönemi'nde yerleşim birimlerinde, orada oturanların ihtiyacı olan unun öğütülmesi amacıyla ırmakların uygun yerlerine değirmenler yapılırdı . Değirmen kurulmasına elverişli akarsular ve dereler bulunan Seydişehir kent merkezinde, günümüzde Pınarbaşı olarak bilinen mahal sulak olduğundan civarındaki mahallelerde değirmen sahibi olan haneler görülmektedir (Tablo-9). Seydişehir'de 1845 yılında bir

değirmen yaklaşık olarak 600 kuruş kıymetinde olup, kişilerden sahip oldukları değirmenden dolayı birim başına yıllık 50 kuruş vergi bedeli alınıyordu ¹⁴.

Tablo-9: 1845 Yılında Kent Merkezindeki Değirmen Sahipleri¹⁵

Mahalle Adı	Değirmen Sahibi Kişi	Mülk Sahibinin Mesleği	Değirmen Adedi	Yıllık Vergisi (kuruş)
Cami-i Kebir	Seyfullah	Tütüncü	9	450
	Mustafa	Rençper	3	150
Debbağhane	Hafız Süleyman	Çiftçi	3	150
	Şerif Ali	Şabb-ı emred	3	150
	Seyyid Mehmed	Rençper	3	150
Alaylar	Şaban	Sipahi tekaüdü	1	50
	Hacı Mehmed	Kudâtdan	2	100
Ulukapı	Hasan Ağa zevcesi Aişe ve kızları	-	1	50
Sofhane	Ahmed Bey	Sipahi tekaüdü	9	450
Toplam			34	1700

2. 5. Meslek Grupları

Seydişehir’de hane reislerinin mesleklerinin genel olarak tarım, hayvancılık ve küçük sanayiye dayalı olduğu görülmektedir (Tablo-10). Hane reislerinin meslekleri kısmında en çok “çiftçi” ve “rençper” yer almaktadır. 62’si çiftçi, 111’i rençperdir.

Tablo-10: 1845 yılında Seydişehir kent merkezindeki meslek grupları

Meslekler	Kişi sayısı	Meslekler	Kişi sayısı
Basmacı	3	Hafız	6
Berber	15	Hamamcı	1
Bezzaz	1	Hamal	1
Boyacı	1	Hizmetkâr	31
Börekçi	1	Kahveci	4
Çıkrıkçı	1	Kalaycı	10
Çiftçi	62	Kasap	3
Rençper	111	Katırcı	1
Çilingir	1	Leblebici	17
Debbağ	6	Muytab	3
Değirmenci	1	Nalbant	4
Dellal	1	Oduncu	3
Demirci	23	Semerci	4

¹⁴ BOA, ML. VRD. TMT. d., Gömlek no. 10126, 10127, 10567, 10568.

¹⁵ Bu tablo BOA, ML. VRD. TMT. d., Gömlek no. 10568’deki veriler değerlendirilerek hazırlanmıştır.

3. Vergilendirme

Seydişehir’le ilgili dört temettuat defterinde hanelerin yıllık gelirleri, ödemeleri gereken temettuat ve aşar vergisi miktarları belirtilmiştir.

3. 1. Aşar Vergisi

Hemen her haneden temettuat vergisi alındığı halde bazılarında aşar vergisi talep edilmediği görülmektedir. Dullar, öksüz-yetim çocuklar bunlar arasındadır. Ancak bunun yanında belli bir yıllık gelire sahip olduğu halde aşar vergisi ödemeyenler de vardır ki, bunlar genelde az gelir getiren meslek gruplarındandır ve ekilip biçilen araziye sahip olmadıkları görülür. Mesela Cami-i Cedid Mahallesi’nden Hüseyinoğlu İsmail ırgattır. Bir evlek bahçesi, bir ineği, bir de eşeği bulunuyordu. Mesleğinden 250 kuruş, mülklerinden ise 35 kuruş yıllık geliri vardı. Dolayısıyla aşar vergisi talep edilmemişti¹⁶. Cami-i Kebir Mahallesi’nden Eciroğlu Mehmed hizmetkârdı. Bir ineği, bir de eşeği vardı. Hizmetkârlıktan yıllık 200 kuruş gelir sağlamakta, 80 kuruş temettuat vergisi ödemekte ama iki hayvan dışında başkaca mülkü olmadığından aşar vergisi vermemektedir. Hasanoğlu Mustafa ise yemenici çırağı idi. Evinden başka mülkü yoktu. Ondan aşar vergisi talep edilmemişti. Musaoğlu Mehmed dokuz yaşındaydı ve annesi idaresinde olduğundan aşar vergisi istenmemiştir¹⁷.

Yüksek miktarda vergi ödeyen isimlere de rastlanmaktadır. Abdullah 53,5 kuruş ile Cami-i Cedid Mahallesi’nin en yüksek aşar vergisi ödeyen kişisiydi. O, Haruniye Vakfı’nın yarı hisse ile mütevellisi idi. 14 dönüm ekilen ve 37 dönüm de ekilmeyen arazi, üç dönüm bağ, 12 dönüm bahçe, dört öküz, iki inek, iki manda, 24 koyun ve 20 kuzuya sahipti. Mütevelliliğinden ötürü yıllık 444 kuruş, mülklerinden de yıllık 1025 kuruş gelir elde etmekteydi¹⁸. 199,10 kuruş ile Cami-i Kebir Mahallesi’nin en yüksek aşar vergisini ödeyen Derviş Ali Ağa-zade Hüseyin ise kaza müdürüydü. 166 dönüm tarla, dört dönüm bağ, iki dönüm bahçe, üç dükkân, dört deve, üç öküz, sekiz manda, iki manda yavrusu, 30 sağmal koyun ve 25 dölsüz koyuna sahipti. Kilisecik ve İncesu köylerindeki arazilerinden yıllık 2400 kuruş, toklu ve davarlardan ise yıllık 4600 kuruş gelir elde etmekteydi. Dolayısı ile kaza müdürü Hüseyin’den yıllık 150 kuruş temettuat ve 199,10 kuruş aşar vergisi talep edilmiştir¹⁹.

3. 2. Virgü

Tanzimat-ı Hayriye usulü gereğince ilk dönemlerde yılda iki defa topluluk üzerinden alınan ve mükelleflerin “*bal ve tahammüllerine göre komsuca ve karıdasca ve cemaatce tevzi*” edilen bir vergi idi²⁰. İlgili defterde mahallelerdeki dul hatunlardan, hâlen eğitim hayatı devam edip öğrenci olanlardan, babası vefat etmiş olup annesinin himayesinde olan

¹⁶ BOA, ML. VRD. TMT. d., Gömlek no. 10567.

¹⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d., Gömlek no. 10126.

¹⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d., Gömlek no. 10567.

¹⁹ BOA, ML. VRD. TMT. d., Gömlek no. 10126.

²⁰ Abdurrahman Vefik, *Tekâlif Kavaidi*, İstanbul 1328, s. 359.

küçük yaştaki erkek çocuklardan, muallim-i sıbyanlardan, kimsesiz ve yaşlı olanlardan, mahalle imamı ile muhtar-ı evvellerden virgü alınmadığı görülmüştür (Tablo-12).

Tablo-12: 1845 yılı Seydişehir merkez mahallelerin virgü yükü²¹

Mahalle Adı	Virgü Bedeli	Hane Sayısı
Alaylar	6580	101
Cami-i Kebir	3955	33
Kızılcalar	5285	56
Değirmenci	8370	90
Kıçıkapı	2470	34
Debbağhane	2425	22
Hacı Seyyid Ali	5800	48
Ulukapı	5685	53
Cami-i Cedid	6419	63
Sofhane	5625	61
Toplam	52614	561

3. 3. Temettu Vergisi

Esası II. Mahmud Dönemi'ne dayanan ekonomik reformlarla Tanzimat öncesindeki onlarca kalemlik vergi kaldırılarak, "*berkesin kazançıyla mütenâsib olarak temettü vergisi*"²² oluşturulmuştu. Temelde halkın ticari, emlak, arazi ve diğer gelirlerinin belirlenip ödeme gücü dikkate alınarak vergilendirme esasına dayanan bu vergi, yaklaşık 20 yıl yürürlükte kalmış; 1860'da kaldırılmıştır. Ancak yeni konan vergilerin uygulanmasında birtakım sıkıntılar yaşanmış ve II. Meşrutiyet Dönemi'ne kadar temettuat vergileri varlığını sürdürmüştür.

Tablo-13: 1845 yılı Seydişehir merkez mahallelerinin temettu yükümlülükleri²³

Mahalle Adı	Toplam Yıllık Gelir (Kuruş)	Ödenmesi Gereken Toplam Temettu Vergisi Miktarı (Kuruş)
Cami-i Kebir	23065	4485
Kızılcalar	26510	6195
Kıçıkapı	10115	3165
Değirmenci	39580	10065
Debbağhane	10790	2530
Alaylar	43295	10145

²¹ Bu tablo BOA, ML. VRD. TMT. d., Gömlek no. 10568'deki verilere göre hazırlanmıştır.

²² Abdurrahman Vefik, *aynı eser*, s. 163.

²³ BOA, ML. VRD. TMT. d., Gömlek no. 10568.

Hacı Seyyid Ali	22115	6375
Ulukapı	8925	6110
Cami-i Cedid	27050	7540
Sofhane	29890	7070
Toplam	241335	63680
Bağlı Köylerle Birlikte Kazanın Toplam Temettu Vergi Yüğü	-	281725

Sonuç

Seydişehir, Osmanlı döneminde Konya Eyaleti'ne bağlı Beyşehir Sancağı sınırları içinde bir kaza merkezidir. XIX. yy. ortalarında bu idari durumu devam etmektedir. Kazada idareci olarak kadı bulunmaktadır. Mahallelerin yönetiminde muhtar ve imamlar etkilidir. Tarımsal üretim iklim koşullarına bağlı olup buğday, arpa, yulaf, burçak ve çeşitli meyveler yetiştirilmektedir. Koyun ve keçi başta olmak üzere küçük baş hayvan ile sığır ve manda gibi büyük baş hayvan yetiştiriciliği yaygındır. Kent merkezinde küçük sanayi kolları da gelişmiştir. Günümüzde Konya'nın ilçelerinden biri olan Seydişehir'in XIX. yy. ortalarındaki ekonomik yapısının temelindeki faktörlerin çok fazla değişmediği görülmektedir.

Kaynakça

- BOA, ML. VRD. TMT. d., Gömlek no. 10126; no. 10127; no. 10567; no. 10568.
 BOA, TT., no. 58; no. 63; no. 387.
 TKM. A., KK. d., no. 565; no. 584.
 Taksim Atatürk Kitaplığı, Muallim Cevdet Yazmaları, no: 0-116/1.
 ÇORUH, Haydar, "Temettü Vergisi'nin Yapısı ve 1844 Sayımı Sonuçları", *Yeni Türkiye Dergisi*, S. 45, (Mayıs-Haziran 2002), s. 650- 670.
 D'OHSSON, M. De M., XVIII. Türkiye'sinde Örf ve Âdetler, (çev. Zerhan Yüksel), İstanbul 1977Kâtib Çelebi, *Kitâb-ı Cibânnümâ*, I., (Tıpkıbasım), Ankara 2009.
 KARAL, Enver Ziya, *Osmanlı Tarihi, Islahat Fermanı Devri (1861-1876)*, VII, Ankara 1956.
 KÜTÜKOĞLU, Mübahat, "Osmanlı Sosyal ve İktisadi Tarihi Kaynaklarından Temettü Defterleri", *Belleten*, LIX/225, (1995), s. 395-412.
 ÖZTÜRK, Sait, "Konya Temettuat Defterleri", *Uluslar Arası Kuruluşunun 700. Yılında Bütün Yönüyle Osmanlı Devleti Kongresi (07-09 Nisan 1999)*, Konya 2000, s.533-539.
 ŞENER, Abdüllatif, *Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi*, İstanbul 1990.

Ekler

EK-1: Seydişehir kent merkezi mahallelerinde ikamet eden hane reislerinin isim ve meslekleri**Cami-i Kebir Mahallesi hane reislerinin isim ve meslekleri**

Adı	Mesleği
Seyyid Abdülmümin	İmam
Mustafa	Muhtar-ı Evvel
Mehmed	Muhtar-ı Sani
Seyyid Hüseyin	Çiftçi
Seyyid Mehmed	Kuzatdan
Numan	Kuzatdan
Seyyid Mehmed	-
Seyyid Hüseyin	Tüccar
Seyyid Ali	Rençper
Osman	Çiftçi
Seyyid Ali	Leblebici
İbrahim	Berber
Seyyid Ali	Rençper
Süleyman	-
Mehmet	Rençper
Osman	Ulema

Adı	Mesleği
Molla Receb	Ketebe
Mehmed	Yemenci
Seyfullah	Duhancı
Abdurrahman	Usta
Hafız Mehmed	Müezzin
Seyyid Ali	Rençper
Mehmed	Rençper
Seyyid Mehmed	Duhancı
Hüseyin	Çiftçi
Mehmed	Rençper
Mustafa	Rençper
Halil	Rençper
Topal Seyyid Ali	-
Mustafa	Rençper
Abdulkadir	Rençper
Mehmed Nam Kimesnenin Zevcesi Ümmügülsüm Hatun	-

Kıçkapu Mahallesi hane reislerinin isim ve meslekleri

Adı	Mesleği
Hacı Mustafa	İmam
Süleyman	Çiftçi Muhtar
Seyyid Mustafa	Çiftçi
Hafız	Tüccar
Ali	Berber
Ahmet	Rençper
Seyyid Ali	Eşkinici
Seyyid Mehmet	Yemenci
Hacı Mehmet	Eşkinici
Hacı Haşim	Sipahi
Hüseyin	Tekaüdi-Kebir
İsmail	Eşkinici

Adı	Mesleği
Mehmet-Emin	Şabb-ı Emred
Hüseyin	Eşkinici
Mehmet	Tüccar
Ahmet	Rençper
Çolak Hafız Mehmet	Hafız
Mehmet	Çiftçi
Seyyid Ali	Kuzatdan
Seyyid Ali	Kuzatdan
Molla Ahmet	Eşkinici
Seyyid Ali	Rençper
Arab Ahmet	Eşkinici
Seyyid İbrahim	Duhancı

Ahmet	Tekaüd	İbrahim	Eşkinici
Hasan	Sırac	Süleyman	Kuzatdan
Yusuf	Demirci	Salih	Sabi
Abdubaki	Demirci	Ahmed Efendi Zevcesi Rukiye Hatun	-
Mustafa	Rençper	Yahya Efendi Zevcesi Raziye Hatun	-

Alaylar Mahallesi hane reislerinin isim ve meslekleri

Adı	Mesleği	Adı	Mesleği
Molla Mehmet	İmam	Abdullah	Sabi
Hüseyin	Muhtar-ı evvel	Mehmet	Sırac
Hasan	Debbağ	Süleyman	Eşkinici
Seyyid Ahmet	Kahveci	Mehmet Emin	Eşkinici
Seyyid Hüseyin	Dikici	İsmail	Tekaüd
İsmail	Rençper	Eyüb	Dikici
Hasan	Rençper	Seyyid Hasan	Eşkinici
Seyyid Ahmet	Tekaüd	İsmail	Çiftçi
Hacı Hüseyin	Leblebici	Hafız Mehmet	Eşkinici
Osman	Leblebici	El-Hac Mehmet	Kudatdan
Molla Osman	Talebe-Har	Mehmet	Kudatdan
Molla Ali	İmam	Mehmet Hidayet	Kudatdan
İbrahim	Tekaüd	Mehmet Naim	Kudatdan
Seyyid Mehmet	Çiftçi	Hafız Ahmet	Müfti
Molla Mehmet	Talebe-Har	Osman	Sabi
Durmuş	Rençper	Hasan	Çiftçi
Mustafa	Rençper	Abdul Celil	Sabi
İsmail	Talebe	İsmail	Rençper
Hafız Ali	Tüccar	Mehmet	Rençper
Hüseyin	Çiftçi	Mehmet Emin	Rençper
Ahmet	Çiftçi	Hafız Abdulkadir	Rençper
Mustafa	Çiftçi	Hasan	Kıracı
Seyyid Ali	Rençper	Molla Mustafa	Katip
Abdulbasir	Berber	Seyyid Ali	Rençper
Molla Ali	Talebe	Seyyid Harun	Ulema
Mehmet	Rençper	Seyyid Ali	Leblebici
Ahmet	Berber	Seyyid Mustafa	Eşkinici
Osman	Tekaüd	Musa	Kalaycı

İsmail	Çiftçi
El-Hac Osman	Ulema
Osman	Tüccar
Selim	Rençper
Hafız İsmail	Muallim-iSıbyan
İsmail	Kudatdan
Osman	Rençper
İbrahim	Rençper
Abdullah	Rençper
Seyyid Hüseyin	Debbağ
Abdullah	Rençper
Mustafa	Rençper
Abdullah	Rençper
İbrahim	Eşkinici
Osman	Rençper
Hacı Ahmet	Tekaüd
İbrahim	Tekaüd
Seyyid Ali	Rençper
Receb	Tekaüd
Seyyid Hüseyin	Eşkinici
Mehmet	Eşkinici
Şaban	Tekaüd
Osman	Tekaüd

Topal Mustafa	Rençper
Molla Hasan	Leblebici
Ahmet	Eşkinici
Seyyid Hasan	Mahzar
Ahmet	Rençper
Mehmet	Rençper
Hüseyin	Rençper
Ahmet	Rençper
Hüseyin	Rençper
İshak	Rençper
Mehmet	Rençper
Mustafa	Nüvvabdan
Said Mustafa	Nüvvabdan
İbrahim	Rençper
Mehmet	Rençper
Hasan	Rençper
Ali	Rençper
Kasap Kızı Raziye Hatun	-
Keçeci Memiş Zevcesi Hatice Hatun	-
Daban Oğlu Kızı Emine Hatun	-
Emine Nam Hatun	-
Süleyman	Rençper

Değirmenci Mahallesi hane reislerinin isim ve meslekleri

Adı	Mesleği
Mustafa	İmam
Hasan	Çiftçi
Molla Mahmud	Muhtar-ı evvel
Es Seyyid Mehmet	Ulema
Mahmud	Çiftçi
Mustafa	Ulema
Hacı Hüseyin	Nalbant
Zeynel Abidin	Rençper
Abdullah	Rençper
Hüseyin	Çiftçi

Adı	Mesleği
Ahmet	Leblebici
Hasan	Rençper
Mehmet	-
İsmail	Eşkinici
veli	Rençper
Ali	Rençper
Osman	Çiftçi
Hacı Yusuf	Ulema
Abdulkadir	Rençper
Mustafa	Çiftçi

Amr	Rençper	Mehmet	Berber
Hamza	Çiftçi	Seyyid Ali	Çiftçi
Mehmet	Çiftçi	Seyyid Mehmet	Çiftçi
Ömer	Rençper	Ahmet	Sabi
Seyyid Hüseyin	Kahveci	Hafız Hasan	Ulema
Musa	Çiftçi	Mustafa	Rençper
Mustafa	Rençper	Mustafa	Rençper
Musa	Semerci	Abdurrahman	Sabi
Mehmet	Çiftçi	Süleyman	Sabi
Osman	Çiftçi	Veli	Rençper
Bekir	Çiftçi	Eyüb	Rençper
Mehmet	Çiftçi	Hüseyin	Çiftçi
Memiş	Kalaycı	Hüseyin	Sabi
Mustafa	Rençper	Mustafa	Çiftçi
Cafer	Çiftçi	Mehmet	Rençper
Mehmet	Rençper	Eyüb	Kalaycı
Ahmet	-	Ahmet	Rençper
Hüseyin	Demirci	Hasan	Rençper
Mehmet	Çiftçi	Ali	Rençper
Mehmet	Sipahi	Halil	Eşkinici
Seyyid Hasan	Kalaycı	Mehmet	Rençper
Memiş	Çiftçi	Süleyman	Rençper
Musa	Rençper	Halim Oğlu Zevcesi Meryem Hatun	
Durmuş	Çiftçi	Halil Paşa Kızı Şerife Hatun	
Mustafa	Çiftçi	Yusuf Zevcesi Rahime Hatun	
Hüseyin	Çiftçi	Kurnal Osman Kızları Emine ve Hatice Hatun	
Adil	Rençper	Berber Oğlu İsmail Zevcesi Havva ve Kızı Fatıma Hatun	
Mustafa	Rençper	Taş Oğlu Zevcesi Fatıma Hatun	
Ali	Rençper	Alime ve Kızı Fatıma Hatun	
Mustafa	Rençper	Abdulcabbar Kızı Emine ve Hayriye Hatun	
Hüseyin	Ekmekçi	Duhancı Mehmedin Zevcesi Raziye ve Kızı Havva Hatun	

Kızılcalar Mahallesi hane reislerinin isim ve meslekleri

Adı	Mesleği
El Hac Osman	İmam
Hüseyin	Hafız

Adı	Mesleği
Memiş	Eşkinici
Hüseyin	Eşkinici

El Hac Abdalbaki	Hafız
Hüseyin	Rençper
El Hac Hafız Mustafa	Tüccar
Mustafa	Rençper
Himmet	Çiftçi
Ali	Berber
Seyyid Mustafa	
Mehmet	Rençper
Mehmet	Şabbı-Emret
Hasan	Demirci
Ali	Çiftçi
Seyyid İbrahim	Muytab
Seyyid Hüseyin	Muytab
Mustafa	Semerci
Mehmet	Boyacı
Mustafa	Kalaycı
Mehmet	Rençper
Ahmet	Çiftçi
Seyyid Mustafa	Rençper
Yusuf	Çiftçi
El-Hac Mehmet	Rençper
İbrahim	Çiftçi
Receb	Çiftçi
Osman	Sabi
Hüseyin	Eşkinci
Abdullah	Rençper

Mehmet	Rençper
İsmail	Semerci
Durmuş	Çiftçi
Hüseyin	Çiftçi
Ahmet	Rençper
Hasan	Çiftçi
Veli	Rençper
Mehmet	Çiftçi
Mustafa	Çiftçi
Mahmut	Mansure
Ahmet	Çiftçi
Seyyid Hasan	Takaüd
Veli	Hafız
Ahmet	Çiftçi
Osman	Rençper
Ahmet	Rençper
Mahmud	Rençper
Bekir	Rençper
İsmail	Rençper
Abdalbaki	Leblebici
Mehmet	Çiftçi
İsmail	Askeri Mansure
Ahmet	Çiftçi
Emir Ali Zevcesi Emine Hatun	
Abide Namı Hatun	
Demirci Memiş Zevcesi Fatıma ve Kızı Fatıma Hatun	

Hacı Seyyid Ali Mahallesi hane reislerinin isim ve meslekleri

Adı	Mesleği
Molla Mehmet	İmam
Osman	Rençper
Molla Hüseyin	-
Seyyid Ömer	Esnaf
Hasan	Çiftçi
El-Hac Hafız Osman	Kudatdan
Abdurrahman	Leblebici

Adı	Mesleği
Hacı İbrahim	Tekaüd
El-Hac Abdunnebi	Tekaüd
İsmail	Eşkinci
Seyyid Mehmet	Tekaüd
Seyyid Ahmet	Rençper
Seyyid Hüseyin	Çiftçi
Mustafa	Rençper

Hasan	Rençper	Seyyid Ali	Kudatdan
Abdurrahman	Eskici	Abdurrahman	Çiftçi
Ali	Rençper	Hasan	Çiftçi
Ahmet	Çiftçi	Hacı Ali	Nüvvabdan
Mustafa	Rençper	Seyyid Mehmet	Rençper
Eyyüb		İbşir	Rençper
Seyyid Hüseyin	Demirci	Mehmet	Rençper
Seyyid Mehmed	Rençper	Abdullah	Eşkinci
Memiş		Hüseyin	Rençper
Seyyid Hüseyin	Dikici	Osman	Rençper
Seyyid Hüseyin	Nalbant	Ahmet	Rençper
Seyyid Osman	Çiftçi	Abdulkadir	Eskici
Molla Osman	Demirci	Hüseyin	Çiftçi
Feyzullah	Rençper	Kain Şerife Hatun ile Kızları	
Ahmet	Çiftçi	Bağdadlı Kızı Rukiye Hatun	
Mehmet	Rençper	Şerife Hatun	
Mustafa	Çiftçi	Tatar-Oğlu Zevcesi Şerife Hatun	

Debbağhane Mahallesi hane reislerinin isim ve meslekleri

Adı	Mesleği	Adı	Mesleği
Seyyid Hüseyin	İmam	Ali	Dikici
Hafız Süleyman	Çiftçi Muhtar	Hacı Mehmet	Leblebici
Seyyid Hüseyin	Rençper	Seyyid Mehmet	Rençper
Şerif Ali	Şabb-ı Emred	İsmail	Sabi
Seyyid Mehmet	Rençper	İbrahim	Tekaüd
Ömer	Rençper	Mehmet	Dikici
Hacı Mustafa	Rençper	İsmail	Tekaüd
Mehmet	Rençper	İbrahim	Rençper
Mustafa	Rençper	Mustafa	Demirci
Seyyid Hüseyin	Ekmekçi	Mustafa	Rençper
Ömer	Yemenci	Hüseyin	Redif

Sofuhane Mahallesi hane reislerinin isim ve meslekleri

Adı	Mesleği	Adı	Mesleği
Hafız Hasan	İmam	Hacı Mustafa	Berber
Mustafa	Muhtar	Emirşah	Tekaüd
Hacı Mustafa	Kasap	Ahmed	Çiftçi

Hafız Mehmed	İmamı-Sabık
A'mâ Abdulfettah	Rençper
Abdulhalim	Ekmekçi
Mustafa	Rençper
Veli	Rençper
Ahmed	Rençper
Mehmed	Sabî
İbrahim	Basmacı
Seyyid Hüseyin	Semerci
Ahmed	Debbağ
Seyyid Hüseyin	Dikici
Şâbb-I Emred Mehmed	Rençper
Hafız Mehmed	Çiftçi
Ali	Rençper
Seyyid Ali	Debbağ
Hacı Mehmed Efendi	Kudâtdan
Ahmed Bey	Tekaüd
Ömer	Rençper
Memiş	Rençper
Hall	Rençper
Mustafa	Rençper
Seyyid Hüseyin	Rençper
Hacı Memiş	Tüccar
Seyyid Mehmed	Leblebici
Seyyid Ali	Rençper
El-Hac veliyyüddin	Ulemadan
Mustafa	Sabî
Mehmed	Usta

Hafız Mehmed	Muallimi Sıbyan
Seyyid Mehmed	Rençper
Abdulhalim	Rençper
Mustafa	Rençper
Abdullah	Nüvvabdan
Seyyid Ali	Rençper
Seyyid Ali Efendi	Nüvvabdan
Hüseyin	Sabî
Ahmed	Rençper
Süleyman	Debbağ
Memiş	Rençper
Musa	Rençper
Molla Ahmed	Talebe
Abdulaziz	Mücellid
Şabbı Emred Nurullah	Rençper
Şabb-ı Emred Abdurrahman	Rençper
Ahmed	Rençper
Seyyid Ali	Rençper
Mustafa	Rençper
Mehmed	Rençper
Mustafa	Eskici
Hasan	Rençper
Hafız Hasan Efendi	Hafız
Ömer Nam Müteveffanın Zevcesi Rukiye Hatun	Dul
Müminoğlu Zevcesi Şerife Hatun	-
Hasan	Berber
Şabbı Emred Mehmed	Kalaycı

Cami-i Cedid Mahallesi hane reislerinin isim ve meslekleri

Adı	Mesleği
Seyyid İbrahim	İmam
Hasan	Muhtar
Seyyid İbrahim	Tüccar
Mustafa	Çiftçi

Adı	Mesleği
Mehmed	Şabb-ı Emred
İsmail	Rençper
Seyyid Ali	
Mustafa	Rençper

Ömer	Mukayyid	Seyyid Hasan	Debbağ
Hasan	Rençper	Mustafa	Rençper
Mehmet Emin	Ulema	Mehmed	Rençper
Mesud	Muallim-i Sibyan	Ali	Rençper
Halil	Rençper	İsmail	Çiftçi
İbşir	Demirci	Ali	Çiftçi
Abdulkadir	Rençper	İsmail	Rençper
Mustafa	Demirci	Mehmed	Sabi
Seyyid Ali	Ekmekçi	İsmail	Şabb-ı Emred
Osman	Rençper	Osman	Debbağ
Abdullah	Rençper	Hasan	Tekaüd
Mehmet	Dikici	Seyyid Ali	Duhancı
Mustafa	Debbağ	İsa	Şabb-ı Emred
Hüseyin	Çiftçi	Mustafa	Tekaüd
Seyyid Ali	Rençper	İbrahim	Rençper
İsmail	Kalaycı	Seyyid Ali	Rençper
Seyyid Mehmet	Rençper	Abdullah	Rennçber
Mustafa	Çiftçi	Süleyman	Şabb-ı Emred
Seyyid İbrahim	Basmacı	Abdülmümin	Çiftçi
Seyyid Hasan	Rençper	Hüseyin	Rençper
Memiş	Rençper	Hacı Ömer Ağa Zevcesi Akile ve Kızları Hatice ve Aişe	
Mustafa	Rençper	Ama-Oğlu Zevcesi Zahide Hatun	
Süleyman	Rençper	Ümmühan Hatun	
Halil	Rençper	Köse Ali Zevcesi Aişe Hatun	
Ahmet	Çiftçi	Keçeci Zevcesi Şerife ve Kızı Fatıma	
İsmail	Rençper	Emir Ali Kızı Emine Hatun	
Ahmet	Rençper	Şerife Hatunun Kızları Hatice ve Aişe	
Seyyid Halil	Dülger		

Ulukapı Mahallesi hane reislerinin isim ve meslekleri

Adı	Mesleği	Adı	Mesleği
Seyyid Ahmet	İmam	Mehmet	Çiftçi
İsm Ail	Muhtar-ı Evvel	Mustafa	Çiftçi
Hacı Mehmet	Leblebici	Seyyid Ahmet	Tüccar
Yusuf	Rençper	Süleyman	Sabi
Mehmet	Rençper	Hafız Mehmet	İmam

Hasan	Rençper	Molla Mahmud	Çiftçi
Hsan	Dikici	Mustafa	Eskici
Seyyid Mustafa	Nüvvabdan	Seyyid Ahmet	Muytab
Hüseyin	Çiftçi	Mehmet	Çiftçi
Memiş	Çiftçi	Hasan	Rençper
Abdullah	Demirci	Ahmet	Berber
Mustafa	Çiftçi	Seyyid Mehmet	Rençper
Abdullah	Çiftçi	Hüseyin	Rençper
Hasan	Eskici	Mehmet	Muytab
Abdunnebi	Rençper	Mustafa	Şabb-ı Emred
Abdulaziz	Berber	Molla Mehmet	İmam
Abdülümün	Rençper	Hüseyin	Rençper
Abdulkerim	Demirci Çırağı	Ali	Asker-i Mansure
Mustafa	Rençper	Ali	Rençper
Mehmet	Rençper	Mustafa	Şabb-ı Emred
Mehmet	Rençper	Süleyman	Rençper
Hasan	Rençper	Kudatdan Hasan Efendi Zevcesi Zübeyde Hatun	
İbrahim	Rençper	Hacı Hasan Zevcesi Fatıma ve Kızları Rukiyye ve Havva Hatun	
Abdulkadir	Asker-i Mansure	Köçek Ali Kızları Aişe ve Rabia Hatun	
Mehmet	Rençper	Ak-Kilisalı Hasan Zevcesi Fatıma ve Kızı Emine Hatun	
Ömer	Dikici	Hasan Ağa Zevcesi Aişe ile Kızları	
Yusuf	Rençper		